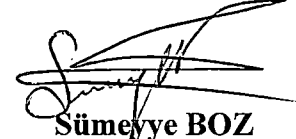

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Ali Çakır, sosyal medya hesabı üzerinden "kadın sünneti" yaptığını açıkça duyurmuş ve bu müdahaleyi bir sağlık hizmeti olarak tanıtmıştır. Kamuoyundan gelen yoğun tepkiler üzerine işlemin adının "hud derisi alma" olarak değiştirilmesi, yapılan müdahalenin niteliğini değiştirmemekte; kadın bedenine yönelik şiddetin tıbbi ve estetik kavramlarla görünmez kılınmaya çalışıldığını ortaya koymaktadır.

"Kadın sünneti" olarak adlandırılan uygulama, kadın cinsel organının sakatlanmasıdır. Bu uygulamanın gelenek, din, estetik, hijyen veya tıbbi müdahale söylemleriyle meşrulaştırılması; kadınların beden bütünlüğüne, cinsel haklarına ve insan onuruna yönelik ağır bir ihlalin üzerini örtemez. Bir hekim tarafından uygulanıyor olması da bu müdahaleye bilimsel ya da hukuki meşruiyet kazandırmamakta; aksine sağlık hizmeti görünümü altında kadınlara yönelik şiddetin normalleştirilmesine hizmet etmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü, tıbbi bir gereklilik bulunmaksızın kadın dış genital organlarının kısmen veya tamamen çıkarılması ya da zarar verilmesini kadın cinsel organının sakatlanması olarak tanımlamakta ve bunun hiçbir sağlık yararı bulunmadığını açıkça belirtmektedir. Türk Tabipleri Birliği de söz konusu paylaşım ile ilişkin yaptığı açıklamada, bu uygulamanın bilimsel hiçbir dayanağı olmadığını, hekimlik meslek etiği ve insan haklarıyla bağdaşmadığını ifade etmiştir.

Bir hekimin kadın cinsel organının sakatlanması niteliğindeki bir müdahaleyi klinik ortamında uygulayabildiğini ve bunu sosyal medya üzerinden açıkça tanıtip pazarlayabildiğini ilan etmesi, yalnızca bireysel bir etik ihlal değil; aynı zamanda Sağlık Bakanlığının ruhsatlandırma, denetim ve gözetim sorumluluğunu da gündeme getirmektedir. Kadın bedeninin ticari bir kazanç alanına dönüştürülmesine ve kadınların cinsel haklarının "estetik" ya da farklı adlar altında hedef alınmasına izin verilmesi kabul edilemez.

Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesiyle birlikte kadınların şiddete karşı uluslararası güvenceleri önemli ölçüde zayıflatılmıştır. Sözleşmenin 38'inci maddesinde açıkça suç olarak tanımlanan kadın cinsel organının sakatlanmasının bugün bir hekim tarafından reklamı yapılabilen bir uygulamaya dönüşmesi; kadınlara yönelik şiddetle mücadeledeki denetimsizlik ve cezazırlık politikalarından bağımsız değerlendirilemez. Sağlık Bakanlığı, yalnızca olay kamuoyuna yansdıktan sonra inceleme başlatmakla yetinemez; bu tür uygulamaların önlenmesi, sorumlular hakkında gerekli idari ve hukuki işlemlerin yürütülmesi ve kadınların sağlık hakkının korunması konusunda etkin sorumluluk üstlenmek zorundadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız, Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Ali Çakır'ın sosyal medya hesabı üzerinden "kadın sünneti" adıyla tanıttığı müdahaleye ilişkin idari soruşturma başlatmış mıdır? Başlatıldıysa soruşturmanın kapsamı ve mevcut aşaması nedir?
2. Ali Çakır'ın bugüne kadar "kadın sünneti", "hud derisi alma", "klitoral hudektomi" veya başka adlar altında kaç kişiye bu müdahaleyi uyguladığı tespit edilmiş midir? Müdahaleye maruz bırakılanlar arasında 18 yaşından küçük kişiler bulunmakta mıdır?
3. Söz konusu müdahalelere ilişkin hasta dosyaları, tıbbi endikasyon kayıtları, ameliyat kayıtları ve aydınlatılmış onam belgeleri Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir? İnceleme sonucunda hangi bulgulara ulaşılmıştır?
4. Ali Çakır'ın bu müdahaleleri gerçekleştirdiği klinik veya sağlık kuruluşu hakkında ruhsat, faaliyet ve denetim yönünden herhangi bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi idari işlemler uygulanmıştır?
5. Kadın cinsel organının sakatlanması niteliğindeki bir müdahalenin sosyal medya üzerinden sağlık hizmeti olarak tanıtılması ve reklamının yapılması nedeniyle Ali Çakır hakkında hangi mesleki ve idari yaptırımlar uygulanacaktır?
6. Bakanlığınız, söz konusu uygulamalar nedeniyle Ali Çakır ve sorumluluğu bulunan kişi veya kuruluşlar hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuş mudur?
7. Kadın cinsel organının sakatlanmasının "estetik", "işlevsel", "hud derisi alma" veya benzeri adlar altında uygulanmasını önlemek amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü denetim mekanizmaları nelerdir?
8. Sağlık çalışanlarına kadınların beden bütünlüğü, cinsel sağlık hakları, tıp etiği ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet konularında zorunlu eğitim verilmekte midir? Veriliyorsa bu eğitimlerin kapsamı nedir?